

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 26 marca 2013 r.

DOLiS/DEC- 348/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2013, poz. 267), art. 12 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) oraz z art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. 2012, poz. 1376 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana C. P., dotyczącej przetwarzania jego danych osobowych przez P. S.A., polegającego na udostępnieniu jego danych osobowych na rzecz B. S.A. a i Z. oraz niezrealizowaniu wobec niego obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana C. P., zwanego dalej również Skarżącym, dotycząca przetwarzania jego danych osobowych przez P. S.A., zwany dalej również Bankiem. W jej treści wskazał on cyt: „Skarżący zawarł dwie umowy kredytowe – kredyt na budowę garażu w roku 2001 oraz kredyt na zagospodarowanie terenu w roku 2003. Skarżący w trakcie trwania zobowiązania wynikającego z umów kredytowych wyraził załączoną zgodę na przetwarzanie danych osobowych przez bank oraz udostępnianie podmiotom uprawnionym przez przepisy prawa bankowego (a więc takich jak sąd, policja etc. wymienionych w art. 105 prawa bankowego). Natomiast nie było zgody skarżącego na ujawnienie informacji stanowiących tajemnicę bankową bezpośrednio do B. S.A. czy też Z., która przez [...] kwietnia 2007 roku była wymagana. Dnia [...] czerwca 2003 roku P. dokonało przekazania danych osobowych skarżącego wraz z informacjami dotyczącymi zobowiązań kredytowych do bazy danych prowadzonej przez B. S.A. A dnia [...] marca 2005 roku przekazano dane osobowe skarżącego wraz z informacjami dotyczącymi zobowiązań

kredytowych do bazy danych prowadzonej przez Z. (...) W związku z powyższym zasadnym jest twierdzenie o naruszeniu (...) przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, szczególności art. 23 ust. 1 w zw. art. 24 ust. 1 oraz art. 32 ust. 1 pkt 4.” Skarżący zawnioskował o przeprowadzenie kontroli, a następnie wydanie decyzji w zakresie m. in. usunięcia uchybień, usunięcia danych osobowych skarżącego z baz danych B. S.A., zwanej dalej również B. oraz Z., zwanego dalej również Z.

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujące okoliczności faktyczne.

- 1) Pan C. P. zawarł z Bankiem dwie umowy: w dniu [...] listopada 2001 r. umowę kredytu mieszkaniowego Własny Kąt na budowę garażu oraz w dniu [...] stycznia 2003 r. umowę kredytu mieszkaniowego Własny Kąt na zagospodarowanie działki.
- 2) Podejmując działania związane z wnioskowaniem o udzielenie ww. kredytów odpowiednio w dniu [...] października 2001 r. oraz w dniu [...] grudnia 2002 r. Skarżący podpisał oświadczenia odnoszące się do okoliczności przetwarzania w związku z tym procesem jego danych osobowych przez Bank, w których podmiot ten poinformował Skarżącego, że administratorem jego danych osobowych jest P. S.A. w Warszawie, że informacje zbierane są w związku z udzielaniem kredytu i korzystaniem z innych usług Banku. Ponadto w oświadczeniu tym Bank zawarł informację, że zebrane dane osobowe mogą być udostępniane podmiotom upoważnionym przez przepisy Prawa bankowego, jak również, że Skarżącemu przysługuje prawo wglądu do jego danych osobowych przetwarzanych przez ten podmiot oraz prawo ich poprawiania, a także informacja odnośnie dobrowolności czy obowiązku ich podania.
- 3) W dniu [...] czerwca 2003 r. Bank dokonał przekazania danych osobowych Skarżącego do B.
- 4) [...] marca 2005 r. Bank dokonał wpisu jego danych osobowych do A prowadzonego przez Z.
- 5) W dniu [...] października 2009 r. B. na wniosek Banku usunął rachunek dotyczący Skarżącego z prowadzonych zbiorów.
- 6) W dniu [...] maja 2012 r. Bank dokonał ponownego wpisu danych osobowych Skarżącego do B..
- 7) W wyjaśnieniach udzielonych Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych Bank wskazał „dane osobowe Pana C. P. zostały zebrane w związku z zwartą pomiędzy Skarżącym a Bankiem w dniu [...]11.2001 r. umową kredytu mieszkaniowego Własny Kąt na budowę garażu oraz umową z [...]01.2003 r. kredytu mieszkaniowego Własny Kąt na zagospodarowanie działki. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych są dla Banku przepisy ustawy Prawo bankowe pozwalające spełniać przesłanki legalności przetwarzania danych określone w art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o ochronie danych osobowych. W związku z posiadaniem zobowiązaniami dane Klienta zostały przekazane do B. S.A. oraz A prowadzonego przez Z. utworzonych na podstawie przepisów Prawa bankowego. Zgodnie z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, Banki mogą wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania. (...) Dane klienta w zakresie imię i nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania, seria i numer dowodu osobistego, numer Pesel zostały przekazane do B. SA z informacją o udzielonych kredytach

począwszy od marca 2003 r. Zgłoszenie danych Klienta do A w zakresie: imię i nazwisko, nr i seria dowodu tożsamości, numer Pesel, adres zamieszkania, w związku z brakiem spłaty należności bankowych z tytułu dwóch w/w kredytów mieszkaniowych miało miejsce w dniu [...].03.2005 r. (...) Jednocześnie wyjaśniam, iż wskazany w skardze przepis art. 105a Prawa bankowego dotyczący wyrażenia przez osobę której dane dotyczą zgody na przetwarzanie danych po wygaśnięciu zobowiązania nie znajduje w tym przypadku zastosowania”. Ponadto Bank oświadczył, że Skarżący nie zwracał się do Banku z wnioskiem o realizację uprawnień kontrolnych określonych w art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych. Z kolei na pytanie organu dotyczące wypełnienia przez Bank wobec Skarżącego obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 24 ustawy o ochronie danych osobowych podmiot ten wskazał cyt: „Pan C. P. złożył w dniu [...].10.2001 r. oraz w dniu [...].12.2003 r. pisemne oświadczenia, w których potwierdził otrzymanie informacji m. in., iż administratorem danych jest P. Spółka Akcyjna a dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom upoważnionym przez przepisy Prawa bankowego. Spełniony został w tym zakresie obowiązek informacyjny określony w art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy odnośnie poinformowania przez administratora danych osób, których dane te dotyczą, o znanych lub przewidywanych odbiorcach tych danych”.

- 8) W wyjaśnieniach udzielonych Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych Z. wyjaśnił cyt: „System A. zawiera dane, przekazywane przez banki, o klientach nie wywiązujących się ze swoich zobowiązań. Celem przetwarzania danych w zbiorze jest zwiększenie bezpieczeństwa systemu bankowego i płatniczego, oraz ochrona depozytów bankowych, a także ocena zdolności kredytowej i analiza ryzyka kredytowego. Z. przetwarza w/w dane osobowe na podstawie art. 105 ust. 4 i art. 105a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (...) oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (...) Dane osobowe Skarżącego zostały zgłoszone do Systemu A przez P. S.A. z Centralą w W. w dniu [...] marca 2005 r. (...)”.
- 9) B. wskazało natomiast, że dane osobowe Skarżącego pierwotnie zostały przekazane przez Bank do B. w dniu [...] czerwca 2003 r. W dniu [...] października 2009 r. na wniosek Banku B. usunął dotyczący go rachunek ze zbioru danych B.. Następnie dane osobowe Skarżącego zostały ponownie przekazane do B. w dniu [...] maja 2012 r. w zakresie rachunku kredytu mieszkaniowego z dnia [...] listopada 2001 r. oraz w zakresie rachunku kredytu mieszkaniowego z dnia [...] stycznia 2003 r., na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe i na podstawie łączącej strony umowy. W/w rachunki Skarżącego mają obecnie status rachunków otwartych w windykacji i przetwarzane są w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe oraz w celu stosowania metod statystycznych.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, zwany dalej Generalnym Inspektorem, zważył, co następuje.

W niniejszej sprawie Skarżący przedmiotem swojej skargi uczynił zarzut nielegalnego udostępnienia przez Bank jego danych osobowych na rzecz B. w 2003 r. oraz Z. w 2005 r. Rolą organu było zatem, w oparciu o kompetencje przyznane mu ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwaną dalej również ustawą, dokonanie oceny czy u podstaw tego procesu znajdowała się przesłanka go legalizująca.

Ustawa o ochronie danych osobowych, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). W świetle przepisów powołanego aktu prawnego, przetwarzanie danych osobowych jest uprawnione, gdy spełniona zostanie którakolwiek z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Przesłanki te odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym w szczególności do ich udostępnienia. Są także względem siebie równoprawne, co oznacza, że dla legalności procesu przetwarzania danych wystarczające jest spełnienie jednej z nich. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Tym samym, zgoda na przetwarzanie danych, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest jedyną przesłanką legalizującą proces przetwarzania danych osobowych.

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. 2012, poz. 1376 z późn. zm.), zwana dalej Prawem bankowym.

Ocena legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez Bank polegającego na ich udostępnieniu na rzecz B. i Z. musi być zatem dokonywana w powiązaniu z przepisami Prawa bankowego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do przetwarzania danych Skarżącego przez Bank wskazać należy, iż z materiału dowodowego oraz okoliczności przedmiotowej sprawy wynika, iż Pan C. P. jest klientem Banku z uwagi na zawarte z tym podmiotem dwie umowy kredytowe, a wynikające z nich zobowiązania nie wygasły. Zatem podstawę przetwarzania przez Bank danych osobowych Skarżącego stanowi przesłanka wymieniona w art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy, tj. konieczność realizacji przedmiotowych umów.

Odnosząc się do kwestii udostępnienia danych osobowych Skarżącego przez Bank na rzecz B. i Z., wskazać należy, że ww. są instytucjami utworzonymi na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, który stanowi, że banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych, innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Zgodnie z art. 105a ust. 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 (np. B. czy Z.), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych

może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Informacje zawarte w B. i Z. służyć mają wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu. Badanie zdolności kredytowej, na którą składa się zdolność do spłaty zobowiązań i wiarygodność kredytowa, jest niezwykle istotnym elementem w działalności banku. B. i Z. zostały utworzone właśnie w celu zmniejszenia dla banków i instytucji kredytowych ryzyka udzielania trudnych kredytów, przyspieszenia i uproszczenia procedur kredytowych, wspomaganie decyzji banków dotyczących udzielania kredytu.

Przekazanie danych osobowych przez Bank do B. i Z. nastąpiło w oparciu o przesłankę wymienioną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy (w związku z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego), a dla legalności tego udostępnienia (na mocy art. 105 ust. 4 Prawa bankowego) zgoda Skarżącego nie była wymagana. Należy podkreślić, że w analizowanej sprawie zgoda Skarżącego byłaby wymagana jedynie do przetwarzania przez B. i Z. jego danych osobowych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umów zawartych z Bankiem w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego (art. 105a ust. 2 Prawa bankowego). Jednak z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że w okresie udostępnienia przez Bank danych osobowych Skarżącego na rzecz ww. pomiotów zobowiązania Skarżącego wobec Banku nie wygasły. Bank oświadczył bowiem cyt: „jednocześnie wyjaśniam, iż wskazany w skardze przepis art. 105a Prawa bankowego dotyczący wyrażenia przez osobę której dane dotyczą zgody na przetwarzanie danych po wygaśnięciu zobowiązania nie znajduje w tym przypadku zastosowania”.

W ocenie organu brak jest zatem podstaw do sformułowania wobec Banku nakazu usunięcia danych osobowych Skarżącego z B. i Z.

Przechodząc do zarzutu Skarżącego naruszenia wobec niego przez Bank art. 24 ustawy, wskazać należy, że również w tym zakresie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie dopatrył się nieprawidłowości. Art. 24 ustawy stanowi, iż w przypadku zbierania danych osobowych od osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę o: 1) adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – o miejscu swojego zamieszkania oraz imieniu i nazwisku, 2) celu zbierania danych, a w szczególności o znanych mu w czasie udzielania informacji lub przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych, 3) prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania, 4) dobrowolności albo obowiązku podania danych, a jeżeli taki obowiązek istnieje, o jego podstawie prawnej.

W przedmiotowej sprawie Bank udzielił Skarżącemu wymienionych powyżej informacji odbierając od niego w dniu [...] października 2001 r. oraz w dniu [...] grudnia 2002 r. oświadczenia dotyczące przetwarzania przez ten podmiot jego danych osobowych. W szczególności Bank poinformował Skarżącego o znanych mu wówczas odbiorcach jego danych osobowych. Bank wskazał cyt: „zebrane dane osobowe mogą być udostępniane podmiotom upoważnionym przez przepisy Prawa Bankowego”. Odnosząc się w tym miejscu do zarzutu Skarżącego, iż podpisując ww. oświadczenia

wyraził on zgodę jedynie na udostępnienie przez bank jego danych osobowych podmiotom uprawnionym przez przepisy prawa bankowego „(a więc takich jak sąd, policja, etc. wymienionych w art. 105 prawa bankowego)”, natomiast nie wyraził zgody na udostępnienie tych danych osobowych do B. i Z., niezależnie od dokonanego powyżej wyjaśnienia, że Bank nie musiał dysponować zgodą Skarżącego na przekazanie jego danych osobowych do B. i Z., wskazać należy, iż pośród podmiotów, którym banki mogą udostępniać i ujawniać dane osobowe swoich klientów nie są tylko podmioty wymienione przez Skarżącego, a mianowicie m. in. policja i sąd. Wśród nich są bowiem również inne instytucje np. te utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, a zatem również B. i Z.

Z kolei co do zarzutu naruszenia przez Bank art. 32 ust. 4, stanowiącego o prawie Skarżącego żądania od administratora danych informacji o źródle, z którego pochodzą jego dane, wskazać należy, że przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie dostarczyło materiału dowodowego na jego potwierdzenie.

Art. 32 ustawy stanowi o uprawnieniu każdej osoby do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych. Z uprawnieniem tym skorelowany jest obowiązek administratora danych osobowych, określony w art. 33 ustawy, poinformowania na wniosek osoby, której dane osobowe dotyczą, w terminie 30 dni, o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie jej danych osobowych, informacji o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 – 5a.

W analizowanej sprawie, jak wynika z materiału dowodowego w niej zgromadzonego, Skarżący nie wystąpił do Banku z pytaniem o treści wskazanej w art. 32 ust. 4 ustawy poprzez skierowanie do niego wniosku w trybie art. 33 ustawy. Bank w wyjaśnieniach oświadczył, że nie wpłynął do niego wniosek Skarżącego o realizację jego uprawnień kontrolnych z art. 32 i 33 ustawy. Skarżący również nie wskazał, iż do Banku z takim podaniem się zwracał, nie przedstawił też żadnego dowodu, z którego wynikałaby podnoszona przez niego okoliczności naruszania przez Bank art. 32 ust. 4 ustawy.

Odnosząc się do żądania Skarżącego wskazanego w skardze w zakresie cyt.: „(...) przeprowadzenia kontroli (...)”, należy wskazać, iż zgodnie z art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2013, poz. 267) postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Organ ochrony danych osobowych poprzez postępowanie administracyjne przeprowadził kontrolę, celem której było ustalenie czy doszło do naruszeń w związku z przetwarzaniem danych osobowych Skarżącego. Jednocześnie należy wskazać, że kontrola przetwarzania danych osobowych w siedzibie danego podmiotu, przeprowadzana przez inspektorów Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, może zostać wszczęta jedynie z urzędu, a nie na wniosek. Ponadto z zebranego w toku prowadzenia niniejszego postępowania materiału dowodowego wynika, że udostępnienie danych osobowych Skarżącego odbyło się z uwzględnieniem zasad ochrony danych osobowych.

Niezależnie od powyższego, należy jeszcze wskazać, że postępowanie prowadzone w związku z rejestracją zbioru danych osobowych (o co wnosił Skarżący w swojej skardze), nie może być zainicjowane wnioskiem osoby, której dane osobowe miałyby znaleźć się w tymże zbiorze. Stroną takiego postępowania jest wyłącznie podmiot zgłaszający zbiór do rejestracji.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).